

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TISA

KIKAO CHA NNE

10 NOVEMBA, 2017

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TISA

KIKAO CHA NNE – TAREHE 10 NOVEMBA, 2017

I. DUA:

II. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

39. **MHESHIMIWA JOSEPHINE JOHNSON
GENZABUKE (VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Wilaya za Kakonko, Buhigwe na Uvinza ni Wilaya mpya ambazo hazina hospitali za Wilaya:-

Je, ni lini Serikali itaijenga hospitali za Wilaya katika Wilaya hizo.

40. **MHESHIMIWA YOSEPHER FERDINAND KOMBA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Ni dhamira ya Serikali kutekeleza mpango wa elimu bure kuanzia

chekechea hadi kidato cha nne, lakini mpango huu una changamoto ambazo zisipotatuliwa zitasababisha kushuka kwa ubora wa elimu:-

- (a) Je, ni nini tamko la Serikali juu ya wanafunzi wanaoanza kidato cha kwanza kulipishwa ada kwa kigezo cha kutofaulu kwa kiwango cha kuanzia alama 100 na kuendelea;
- (b) Je, ni nini mkakati wa Serikali wa kuhakikisha ujenzi wa maabara unakamilika kwa wakati.

OFISI YA RAIS (UTUMISHI NA UTAWALA BORA):

41. MHESHIMIWA ABDALLAH DADI CHIKOTA (NANYAMBA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora):- Ili kuleta mapinduzi ya kweli ya Kilimo, ujuzi na maarifa ya wataalamu wa Kilimo unatakiwa uwafikie wakulima mara kwa mara:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kutoa kibali cha kuajiri Maafisa Ugani wa kutosha na kuwapeleka kwenye Mamlaka ya Serikali za Mitaa.

42. MHESHIMIWA GEORGE MALIMA LUBELEJE (MPWAPWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utumishi na Utawala Bora):- Mpango wa MKURABITA ni muhimu katika kuwaletea wananchi maendeleo lakini unakabiliwa na tatizo kubwa la ukosefu wa fedha na hivyo kushindwa kuendesha shughuli za urasimishaji kwa ufanisi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuanzisha mfuko wa urasimishaji utakaokuwa maalum katika Serikali za Mitaa ili kutatua tatizo la ukosefu wa fedha za kuendeleza shughuli za urasimishaji.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

43. MHESHIMIWA KIZA HUSSEIN MAYEYE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Mkoa wa Kigoma umebarikiwa kuwa na Ziwa Tanganyika, Mto Maragarasi na vyanzo vingine vya maji lakini Mkoa huu unakabiliwa na changamoto kubwa sana ya maji:-

Je, Serikali inawaambia nini Wananchi wa Kigoma hususan katika Jimbo la Kigoma Kaskazini katika kuhakikisha wanapata maji ya kudumu ya kwenye mabomba.

WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

44. MHESHIMIWA LUCY MICHAEL MLOWE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Msongamano wa magari, ujenzi holela, miundombinu duni ya maji taka n.k katika miji mikubwa hapa nchini vinatokana na udhaifu wa upangaji wa matumizi bora ya ardhi (poor land use planning):-

Je, Serikali imejiandaa vipi kuendesha zoezi la mipango miji na matumizi bora ya ardhi katika miji mipya ikiwemo Halmashauri ya Mji wa Njombe.

45. MHESHIMIWA ANGELINA ADAM MALEMBEKA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Kutokana na uvamizi wa ardhi katika maeneo ya Mashule, Masoko na Zahanati:-

- (a) Je, ni lini Serikali itakamilisha upimaji wa maeneo hayo;
- (b) Kutokana na ukubwa wa gharama za upimaji, Je, kwa nini zoezi la upimaji lisitolewe bure kwa taasisi za umma kupitia Halmashauri zao.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

46. MHESHIMIWA LEAH JEREMIAH KOMANYA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Kutokana na msongamano mkubwa wa Wagonjwa wa Saratani katika Hospitali ya Ocean Road pamoja na gharama kwa ndugu wa wagonjwa ya kuwaleta na kuwauguza ndugu zao:-

Je, Serikali haioni haja ya kuanza kutoa huduma hiyo katika Hospitali ya Rufaa ya Bugando.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

47. MHESHIMIWA RICHARD PHILLIP MBOGO (NSIMBO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Katika mpango wa matumizi bora ya ardhi kwa Mkoa wa Katavi uliofanywa na Halmashauri ya Mpanda mwaka 2004 kwa kushirikisha ngazi ya Mkoa na ngazi ya Wizara, zilipimwa sehemu za hifadhi za Misitu North East Mpanda (JB94) na Msanginia (JB215) na ramani mbalimbali kuidhinishwa ikiwemo 48870,48893 na 40250:-

Je, ni lini Serikali itabadili mipaka hiyo kwa mujibu wa Sheria ya Misitu ya 2002 (Namba 14) Kifungu cha 28.

**48. MHESHIMIWA AUGUSTINO MANYANDA
MASELE (MBOGWE):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Katika Wilaya ya Mbogwe kuna Kitalu cha Kigosi North kilichopo katika Pori la akiba la Kigosi:-

- (a) Je, ni lini Serikali itanza kuilipa Halmashauri ya Wilaya ya Mbogwe asilimia 25 ya ada ya uwindaji;
- (b) Je, ni lini Serikali italitengeneza greda lililoko Kifura Kibondo Makao Makuu ya Mapori ya Kigosi Moyowosi ili lisaidie matengenezo ya barabara ndani ya Mapori haya.

**49. MHESHIMIWA BALOZI ADADI MOHAMED
RAJAB (MUHEZA):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Vitalu vya miti ya TIKI – Lunguza Muheza huuzwa kwa njia ya mnada hali inayosababisha viwanda vidogo vidogo vya Muheza kukosa miti:-

- (a) Je, ni lini Serikali itahakikisha wenye viwanda katika maeneo hayo wanapata vitalu ili kulinda ajira za wanavijiji;
- (b) Je, kwa nini wanaopata vitalu wasichane magogo hayo hapo Wilayani ili kulinda viwanda vidogo vidogo vya Muheza.

WIZARA YA MADINI:

50. MHESHIMIWA NJALU DAUDI SILANGA (ITILIMA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Madini:-
Maeneo mengi yamefanyiwa utafiti na Kampuni za kigeni kwa muda mrefu bila kufikia hatua ya kufungua migodi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuzifutia leseni kampuni hizo na kuwapatia wachimbaji wadogowadogo.

WIZARA YA NISHATI:

51. MHESHIMIWA RIDHIWANI JAKAYA KIKWETE (CHALINZE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati:-
Maeneo ya Munguatosha na Hondogo ni baadhi ya maeneo ambayo yanahitaji Transfoma ili umeme uwake:-

Je, Serikali ina mpango gani juu ya kupeleka Transfoma katika maeneo hayo.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

52. MHESHIMIWA PASCHAL YOHANA HAONGA (MBOZI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia:- Kigezo kimojawapo cha kuwanyima mkopo waombaji wa Mikopo ya Elimu ya juu ni kama muombaji alisoma Shule za binafsi:-

- (a) Je, Serikali haioni kuwa baadhi ya Wanafunzi hulipiwa ada ya Shule za binafsi na ndugu, jamaa, marafiki na NGO's hivyo Wanafunzi hao wanapofikia Elimu ya Juu hushindwa kumudu gharama za elimu hiyo;
- (b) Je, Serikali ipo tayari kufuta kigezo hicho ili kuwapatia waombaji wa mikopo haki yao ya kupata Elimu ya Juu.

WIZARA YA KILIMO:

53. MHESHIMIWA MARTIN MTONDA MSUHA (MBINGA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Kilimo:- Kwa takwimu za miaka ya hivi karibuni uzalishaji wa Kahawa Wilayani Mbinga umeonekana kushuka kwa Mkulima mmoja mmoja (outgrowers) na sababu mojawapo ya kushuka kwa uzalishaji huo ni kuzeeka kwa Miti ya Kahawa:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwapelekea wakulima wa Mbinga mbegu mpya ili kuinua uzalishaji;
- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kupeleka mnada wa Kahawa Wilayani Mbinga badala ya minada hiyo kuendelea kufanyika Moshi;
- (c) Je, Serikali ina mkakati gani wa kupiga marufuku kabisa uuzaji wa Kahawa mbichi ikiwa shambani, maarufu kama “Magoma” Wilayani Mbinga.

III. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:-

Kwamba, Bunge lipokee, kujadili na kushauri kuhusu Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali pamoja na Mwongozo wa Kuandaa Mpango na Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha 2018/2019.

IV. KAMATI YA MIPANGO:

(Majadiliano yanaendelea)

**DODOMA
10 NOVEMBA, 2017**

**S.N. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE**